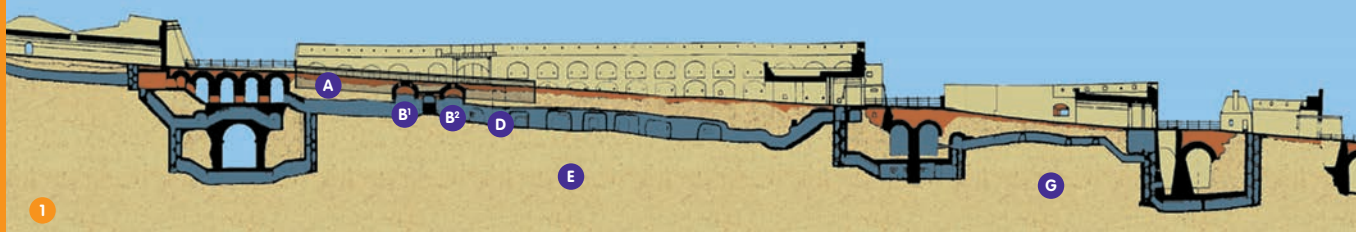

Bockkazematten: schietgaten

Bockkazematten: waterput van Mélusine

1 Bockkazematten: zij aanzicht

2 Bockkazematten: bovenaanzicht

luxembourg
city tourist office

30, place Guillaume II
L-1648 Luxembourg
Tel.: (+352) 22 28 09
touristinfo@lcto.lu
www.lcto.lu

DE KAZEMATTEN

Bijzonderheid

De langste bunkers ter wereld staan ingeschreven op de lijst van Werelderfgoed van UNESCO.

Bockkazematten

Vertretpunt: Montée de Clausen, Luxembourg

Informatie over openingstijden, toegangsprijs en geleide bezoeken:
Luxembourg City Tourist Office, tel.: (+352) 222809 en op www.lcto.lu

Petrusskazematten

Tijdelijk gesloten.

De Bockkazematten

Bouwjaar: 1745
Gebouwd door: Oostenrijkse ingenieurs
Oppervlakte: 1 100 m²
Grootste kazemat: 110 m lang - 7 m breed
Renovatie en veiligheidsmaatregelen: 2008-2009
Opvallend: prachtige vergezichten door de schietgaten
Illustere personages die de kazematten van de Bock bezochten:
- Keizer Jozef II van Oostenrijk (1781)
- Napoleon I (1804)
- Prins Hendrik der Nederlanden 1868
- Groothertogin Charlotte van Luxemburg (1936)
- Groothertog Henri en Groothertogin Maria Teresa van Luxemburg (2000)

A In de archeologische crypte (met inleidende tentoonstelling over de kazematten) ziet u de restanten van de eerste burcht, in de 10de eeuw gebouwd door graaf Siegfried op de Bockrots en blootgelegd tijdens archeologische opgravingen in 1993; deze burcht leidde tot het ontstaan van de stad Luxemburg.
B Na het bezoek aan de archeologische crypte, betreedt u de donjon, de verdedigingstoren van het oude kasteel van Luxemburg. Vanuit deze toren heeft u een prachtig uitzicht over de vallei en de benedenstad. Door de (nu dichtge-

maakte) gaten in het bovenste gewelf werden de kanonnen gehesen, om niet via de trappen te hoeven gaan.
C De hoofdgang met zijn kanonruimten en schietgaten die tijdens de ontmanteling van de vesting in 1867 werden verbreed. De kazematten van de Bock konden ongeveer 50 kanonnen en 1.200 soldaten herbergen.
D Als u de oude gevangenis van het kasteel in de funderingen van het belfort oversteekt, krijgt u een schitterend uitzicht op de Groothertogin Charlotte-brug die het stadscentrum met het Kirchbergplateau verbindt, en op de restanten van het Fort Haut-Grünwald; rechts de Bockrots en de Dent Creuse (Holle Kies; toren).
E In de 47 meter diepe kasteelput kunt u een glimp opvangen van het mythische Luxemburg. Misschien ziet u wel de bevallige Melusina die u met een sexy knipoog en een elegante beweging van haar vissenstaart tracht te verleiden ...
F Tijdens de maandenlang durende belegering van 1794-95, had de Habsburgse maarschalk von Bender (1713-1798) hier zijn onderkomen om zich te beschermen tegen de aanvallen van de Franse troepen. Neem een kijkje in de slaapkamer, het bureau en de wachtkamer van dit militaire genie dat op 82-jarige leeftijd nog steeds het bevel voerde over de Oostenrijkse troepen! Door de schietgaten heeft u een prachtig uitzicht op de Spaanse vestingmuren (1632), de bovenstad, de wijk Grund in de vallei, het cultureel centrum van de abdij van Neumünster

met de kerk van St. Jean (17de eeuw), het Rhamplateau met de oude kazernes van Vauban (1685), het viaduct en de halfronde torens die deel uitmaken van de derde vestinggordel van de stad en het cultuur- en natuurspad Wenzel.
G Als u naar G gaat, denk erom dat sectie G een U-bocht heeft. Mijngalerij waarmee men een deel van de Bockrots indien nodig kon laten ontploffen. Dankzij de renovatiewerkzaamheden in 2008-2009 kon deze galerij in haar oorspronkelijk staat hersteld worden en krijgen we een beter beeld van deze mysterieuze historische plek. Ga terug naar de hoofdgalerij en verder naar H.
H Via een ijzeren deur komt u in de Batterie du Grund die vier schietgaten telde voor acht kanonnen, die elk om beurten een schot losten (drie schoten per uur) om de benedenstad Grund te verdedigen en de vestingmuren van de citadel in de flank te dekken. De Batterie du Grund, nu Zaal Tun Deutsch (1932-1977) genoemd naar de Luxemburgse acteur en regisseur, deed vroeger dienst als toneel voor de theatervoorstellingen van het beroemde Théâtre des Casemates. Om naar de uitgang van de Kazematten te komen zijn er twee mogelijkheden: naar beneden via een wenteltrap of u gaat door sectie J.
I Via een wenteltrap daalt u af naar een doorgang die speciaal was ontworpen voor het geval dat de Pont du Château (Kasteelbrug) vernield zou worden; de passage gaat onder de straat door. Deze ondergrondse passage

is maar een van de vijf manieren om deze brug, een opmerkelijk architectonisch element van de vesting, over te steken.
J Via de Kasteelbrug, door de Oostenrijkers gebouwd in 1735, verlaat u de ondergrondse galerijen en keert u terug naar de Chemin de la Corniche, het mooiste balkon van Europa, en de oude stad.

Legende van de bevallige Melusina

De legende vertelt ons dat Melusina de gemalin was van Siegfried, de eerste graaf van Luxemburg, die in een kasteel op de Bockrots, hoog boven de vallei van de Alzette woonde. Bij hun huwelijk had Melusina haar echtgenoot laten beloven dat hij niet naar haar zou kijken tijdens een bepaalde dag en nacht van de week. Op een dag kon Siegfried de verleiding echter niet weerstaan en keek hij door het sleutelgat van haar kamer, terwijl zij een bad nam. Zo ontdekte hij dat zij een vissenstaart had die over de rand van het bad hing. Melusina zag dat haar man naar haar keek en verdween voor altijd in de rivier de Alzette.

Wat betekent het woord "kazemat"?

Kazemat komt van het Griekse "chasma[ta]", wat kloof betekent. Het is een versterkte ruimte midden in de vesting die tegen bominslagen bestand is. Van hieruit werden de schietgaten bediend. Ze werd ook gebruikt om de troepen en hun uitrusting te herbergen.

DE KAZEMATTEN

WERELDERFGOED VAN UNESCO
VESTINGWERKEN EN OUDE
BINNENSTAD NOORD GIBRALTAR

luxembourg
mijn stad · ma ville · meng stad

DE KAZEMATTEN: WERELDERFGOED VAN UNESCO

De Luxemburgse kazematten vormen een wereld vol mythen en lugubere verhalen uit ver vervlogen tijden, toen Luxemburg nog een van de meest tot de verbeelding sprekende vestingen van Europa was. Hoewel de kazematten nauw verbonden zijn met de plek waar Luxemburg is ontstaan, kwam deze ondergrondse militaire verdedigingsgordel toch veel later tot stand dan de eerste burcht die hier in de 10de eeuw werd gebouwd door graaf Siegfried. De vesting van Luxemburg wordt beschouwd als een schoolvoorbeeld van militaire bouwkunst in Europa en is in de loop van haar bestaan vele malen van eigenaar veranderd. Eeuwenlang hebben achtereenvolgens Italiaanse, Spaanse, Belgische, Franse, Oostenrijkse, Nederlandse en Pruisische ingenieurs hun steentje bijgedragen aan de bouw van deze verdedigingsgordel. De eerste kazematten dateren uit 1644, toen de Spanjaarden de scepter zwaaiden in Luxemburg. Veertig jaar later bouwde de Franse militaire vestingbouwer Vauban de ondergrondse gangen verder uit tot een lengte van 23 km. In de 18de eeuw zetten de Oostenrijkers de bouwwerken voort. Het verdedigingssysteem was over verschillende verdiepingen verspreid en bestond uit galerijen die tot op een diepte van 40 m waren uitgegraven.

Deze indrukwekkende bastions leverden Luxemburg de eretitel van “Gibraltar van het noorden” op. In 1867 werd de vesting ontmanteld naar aanleiding van het ver-

Petrusskazematten: Oostenrijkse trap

drag van Londen, dat Luxemburg tot een neutrale staat maakte. De volledige ontmanteling nam 16 jaar in beslag en de kazematten werden ingekort tot 17 km. Door de ligging van het ondergrondse systeem midden in de stad, was het echter niet mogelijk het hele netwerk te vernietigen zonder schade toe te brengen aan een groot deel van de stad. In het stadsarchief werden meer dan 1.300 plattegronden met betrekking tot de verdedigingsgordel teruggevonden.

Tijdens de twee wereldoorlogen deden de kazematten van de Bock en de Pétrussevallei dienst als schuiloord. Tot 35.000 personen vonden hier bescherming tijdens aanvallen en bombardementen. De twee kazematten zijn sinds 1933 toegankelijk voor het publiek. De bastions en de historisch waardevolle oude stad zijn wereldberoemd en werden in 1994 door de UNESCO op de Werelderfgoedlijst gezet.

Het indrukwekkende netwerk van ondergrondse gangen is de belangrijkste bezienswaardigheid van Luxemburg-Stad. Elk jaar begeven meer dan 100.000 bezoekers zich in de wondere wereld van de kazematten, die niet alleen onderdak boden aan vele duizenden soldaten met hun uitrusting en hun paarden, maar ook aan artillerie- en wapenwerkplaatsen, keukens, bakkerijen, slagerijen en dergelijke.

Petrusskazematten: kanonnen uit 1834

De Petruskazematten

Bouwjaar: 1644

Gebouwd door: Spaanse ingenieurs

Afmetingen: tijdens een bezoek met gids van de kazematten van de Pétrusse moet men 450 treden op of af, waaronder de “Oostenrijkse trap” uit 1746: 132 treden (alleen toegankelijk met een gids)

Opvallend: Het enige kanon dat zich in de kazematten van de Pétrusse bevindt, is een origineel Pruisisch kanon dat in 1834 in Karlsruhe werd gegoten; het draagt het nummer 31.

De kazematten van de Pétrusse dateren uit de tijd toen de Spanjaarden de middeleeuwse vesting moderniseerden en grote bastions bouwden zoals dat van de Beck (het platform aan de huidige Place de la Constitution). In het begin had deze vesting echter niet dezelfde hoogte als vandaag. Het platform bevond zich toen ter hoogte van de onderwal rechts (het terras dat vroeger bereikbaar was via de grote trap). Wanneer de stad verdedigd moest worden, werd op dit platform een “cavalier” bijgebouwd, een verhoogd bastion in metselwerk waarop enkele kanonnen konden worden geplaatst; de bovenrand van dat cavalier reikte tot op de hoogte van de huidige boulevard Roosevelt. In 1673 verhoogden de Spanjaarden het halvemaanvormige Ravelijn van de Pâté, ter versterking van het Beckbastion. Dit is een van de weinige Luxemburgse versterkingen die nog

grotendeels bewaard zijn gebleven. Het was maarschalk Vauban die de vesting van de Pétrusse zijn huidige vorm gaf. In 1728-29 hebben de Oostenrijkers de Bourbonssluis en de “grand escalier” (grote trap) gebouwd, en in 1746 de kazematten van de “Batterie de la Pétrusse”. Na de ontmanteling van de verdedigingsgordel in 1867 heeft men de schietgaten dichtgemetseld en de meeste ingangen afgesloten, maar de oude wallen kregen nog een laatste eervolle bestemming. Het Genootschap van de Kruisboogschutters, het voormalige Sint-Sebastiaansgilde, opgericht in de 14de eeuw, vond onderdak in de onderwal rechts en vuurde van daaruit naar de grachten van het tegenovergelegen Fort Bourbon. Een slimme tuinier gebruikte de galerijen en de batterijen van het ravelijn om er champignons te kweken. Na het vertrek van de kruisboogschutters in 1903 lagen de kazematten van de Pétrusse er verlaten bij. Sinds 1933 zijn ze toegankelijk voor het publiek.

“Vergeet het zand niet!”

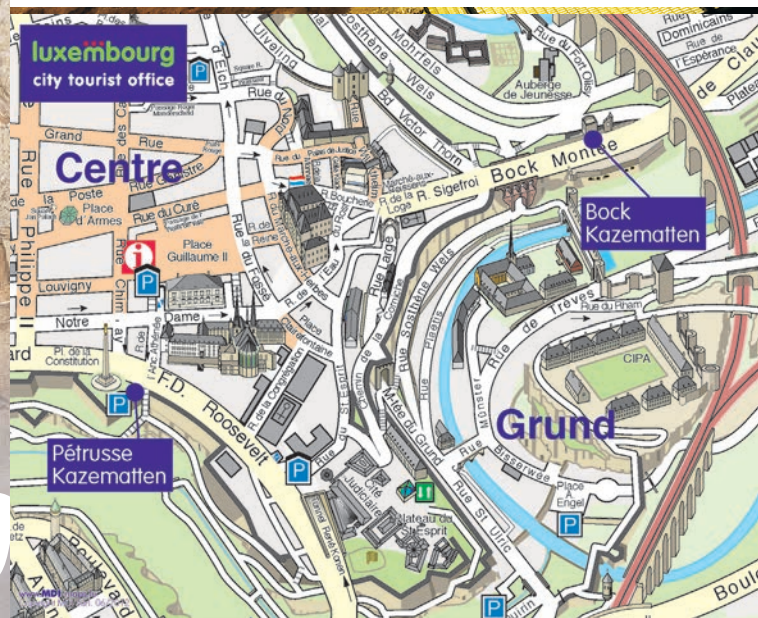
Deze woorden op de kleine vierkante bouwsels die tijdens de Tweede Wereldoorlog als toilet dienden – de kazematten werden gebruikt als schuiloord tijdens luchtbombardementen – herinneren ons aan het feit dat er nooit stromend water is geweest in de ondergrondse galerijen.

NEW PERMANENT EXHIBITION

The Luxembourg Story

MORE THAN 1000 YEARS OF URBAN HISTORY

<LÉTZEBUERG>
CITY MUSEUM> 14, RUE DU SAINT-ESPRIT L-2090 LUXEMBOURG WWW.CITYMUSEUM.LU
TUE-SUN 10 A.M. - 6 P.M. THU 10 A.M. - 8 P.M. CLOSED ON MONDAYS

Colofon

Editeur: Luxembourg City Tourist Office a.s.b.l.
VAT no: LU15621823 - R.C.S. Luxembourg 754
Conception: binsfeld communication
Fotos: Cathy Giorgetti, Christof Weber, Marcel Schroeder, Robert Boberian
Reclamerie: Maison Moderne Media Sales
Druk: WePrint, FSC, 30.000x / 05/2017